

POSTANOWIENIE

25 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 25 września 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Kancelarii Sejmu
przeciwko Redaktorowi Naczelnemu serwisu [...]
o opublikowanie sprostowania,
na skutek skargi kasacyjnej Redaktora Naczelnego serwisu [...]
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 4 listopada 2022 r., V ACa 1385/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwany Redaktor Naczelny serwisu N. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 4 listopada 2022 r., wydanego w sprawie z powództwa Kancelarii Sejmu o opublikowanie sprostowania.

Pozwany uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem istotnego zagadnienia prawnego: *Czy mając na względzie funkcję podpisu zamieszczanego pod treścią sprostowania, o którym mowa w art. 31a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku Prawo prasowe, tj. prawidłową i jednoznaczną identyfikację osoby zainteresowanej dochodzącej sprostowania, w*

przypadku podpisania sprostowania prasowego przez pełnomocnika / przedstawiciela ustawowego działającego w imieniu i na rzecz osoby zainteresowanej w rozumieniu art. 31 a ust. 1 ustawy Prawo prasowe, zadośćuczynienie wymogowi formalnemu sprostowania, o którym mowa w art. 31a ust. 4 ustawy Prawo prasowe, wymaga oznaczenia imienia i nazwiska lub nazwy osoby zainteresowanej, w której imieniu i na której rzecz działa pełnomocnik / przedstawiciel ustawowy w złożonym pod sprostowaniem podpisie?

Skarżący zaznaczył również, że dostrzeżone przez niego naruszenie normy prawnej dotyczącej podpisu świadczy o oczywistej zasadności składanej skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Postawione zagadnienie nie spełnia powyższych wymagań. Nie stanowi ono nierozwiązanego jeszcze problemu o charakterze jurydycznym, Na ten temat

bowiem wypowiadał się Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z 14 lutego 2019 r. (IV CSK 8/18), wskazując że: *Podpisanie tekstu sprostowania przez należycie umocowanego przedstawiciela, w tym pełnomocnika, nie stoi na przeszkodzie uwzględnieniu zasadnego żądania jego opublikowania, jako że wymóg osobistego, własnoręcznego podpisania takiego oświadczenia wiedzy przez osobę zainteresowaną, nie dość, że niejednokrotnie niewykonalny (np. przy ułomnych osobach prawnych nie posiadających organów), nie służy ochronie żadnych wartości, a jedynie stwarza niepotrzebne bariery przy korzystaniu z instytucji sprostowania.* Zważywszy, że wnioskodawcą w niniejszej sprawie jest jednostka organizacyjna organu konstytucyjnego, nie ulega wątpliwości, że osoba pełniąca w niej funkcje kierowniczą jest podmiotem spełniającym wymagania z art. 31a Prawa prasowego. Możliwość składania wniosku o publikację sprostowania przez przedstawiciela lub pełnomocnika Sąd Najwyższy potwierdzał m.in. w wyroku z 4 października 2019 r., I CSK 416/18 oraz w uchwale z 8 grudnia 2021 r., III CZP 83/20.

Natomiast przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Skarżący nie zawarł w uzasadnieniu wymaganych elementów. Przede wszystkim jednak te same argumenty nie mogą dotyczyć zarówno

skomplikowanego problemu prawnego, przedstawionego jako zagadnienie prawne, jak i dowodzić oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisu prawa o jednolitej wykładni. Ten sam problem nie może być bowiem jednocześnie tak złożony, że wymaga to interwencji Sądu Najwyższego i tak oczywisty, że z jego rozpoznaniem poradzi sobie sprawnie przeciętny prawnik (por. też postanowienia Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08; z 25 kwietnia 2023 r., I USK 237/22 oraz z 1 września 2022 r., I CSK 761/22).

Zważywszy powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

AD

[ms]